

forskjellige Grunde, hvormed man kan besmykke en Lilsidetsættelse af den Art Krav. Jeg tror nu ogsaa, at, hvad der i det Store og Almindelige kan siges at være en gennemgaaende Erfaring i Aarhundreders Løb og sandsynligvis vil blive det til Verdens Ende, ogsaa kan eftervises paa lignende Maade at gjøre sig gjældende i meget smaa Forhold, og saaledes tror jeg for mit Vedkommende særlig her at have kunnet skimte Noget, der spaaede dertil. Jeg maa nemlig bede bemærket, at der jo her slet ikke er Tale om de tvivlsomme Spørgsmaal, om hvilke der — og med Grund — kan gjøre sig de mest afvigende Anskuelser gjældende, hvorvidt en Repræsentationsret skal tillægges visse bestemte Afdelinger af Borgerne i visse bestemte Aftiggender — især naar der er Tale om Begrænsning af de Borgere, der paa den Maade tildeles en saadan Ret, ville naturligvis de allerførste Tvivl kunne gjøre sig gjældende. Men herom handles der jo slet ikke; her er jo i den nærværende Sag slet ikke Tale om at røkke det Mindste ved den bestaaende Ordning, forsaavidt som denne meddeleer en saadan Ret til visse af Kjøbenhavns Indvaanere, og forsaavidt den begrænsker denne paa en vis bestemt Maade. Men naar det nu er indvænnet, at en vis Valgerkorporation skal have denne Ret til at være repræsenteret, til at gjøre sin Anskuelse gjældende ved Ordningen af visse Forhold, saa er det, at jeg ikke forstaar, hvorledes man i samme Landedræt principielt kan finde det rigtigt og billigt at udelukke indtil Halvdelen af disse Valgere ikke blot fra at tage den afgjørende Beslutning i nogle af disse Forhold, men ogsaa fra at gjøre deres Stemme gjældende. Netten hertil er det, jeg troede, at Retfærdighed og Billighed krævede, at man maatte indrømme, og det er det, jeg tror, der uimodsigelig negtes, hvoergang man lægger Valget af flere udelukkende over i Majoritetens Hænder. Naar man i Almindelighed omtaler den Indbefommen, der skalde vises, naar slige Krav frentomme, pleier man at gjøre opmærksom paa, hvor farligt det kunde være, at nogle saa Individuer skalde kunne være istand til ud af deres Midte at tage og med meget faa Stemmer stemple som Repræsentanter Personer, der maaske ikke vare en saadan Værdighed vogne. Uden at huske Forholdet noie, i dette Øieblik idetmindste, erindrer jeg ikke, hvor stor Valgerkorporationen er . . . (Ploug: 10,000! Rosenørn: 14—15,000!) Lad os altsaa for at tage et Tal, der ligger mellem disse, sige 12,000. 12,000 Valgere have altsaa den Ret, der er Tale om, og udøve den ved Valget af 6 Repræsentanter, det er jo Sjetteparten af Repræsentanterne, der aarlig vælges; det vil altsaa være omtrent 2,000, som maatte forene sig om at sætte en Repræsentant ind, hvis Majoriteten vil

faa paa sin Ret. Der er altsaa ikke Skjæppe af Fare for her at se aldeles uværdige Personer blive opstillede og valgte som Repræsentanter. — Forøvrigt skal jeg endnu tilføie, at den sædvanlige Opfattelse, som man stedsse pleier at gjøre gjældende, naar der har været Tale om en Anvendelse af Forholdstalsmethode, er den, at den udelukkende har til Formaal at værne om den saakaldte Minoritetsret, at det skulde være dens virkelige Hensigt at give de undertrykte Minoriteter en Ret til at gjøre deres Stemme gjældende. Det gjør den nu ganske vist, men jeg tror, at det er en ren Misforstaaelse og en Forvanskning af Forholdene, naar man væsentlig fæster Tanken herpaa, og uagtet det kunde lyde noget paradokalt, kan jeg gjerne sige, at den værne lige saa stærkt om Majoritetens Ret, og at det i Grunden først er ved denne Methode — jeg tænker ikke netop paa den bestemte specielle, der er gjennemført i vore Love, — at Majoriteten virkelig kommer til en fuld Udøvelse af sin Ret. Hvor Methoden nemlig ikke anvendes, og hvor det udelukkende er Majoriteten, der kan gjøre sig gjældende, der staar man fare for, at der meget snart indtræder en Følelse af, at enhver Deltagelse i et saadant Valg i Grunden er en overflødig Handling. Der er en vis Riste, som udelukkende kan siges at have nogen Chance for at gjøre sig gjældende, og det er i Grunden ligegyldigt, om man møder og afgiver sin Stemme eller ikke, thi i ethvert Tilfælde vil den afvigende Stemme være spildt. Derved kommer det meget let til, at i Tidernes Løb opgiver Majoriteten ganske sin Ret, den forholder sig fuldkommen passiv, den overlader det til en anonym Delegation at paatage sig Besættelsen af Pladserne, og naturligvis er i alle slige Forhold Revolutionen bagved. Hvis en saadan Delegation vilde misbruge alt for stærkt den den stiltiende overdragne Myndighed, vilde naturligvis denne Revolution gjøre sig gjældende, men der skal jo meget til, inden man gjør Revolution, og jeg haaber, at der stedsse skal være en overmaade stærk Opfordring, førend noget Sligt kan ske. Jeg tror ogsaa, at man i de Kjøbenhavnske Forhold vil kunne finde Anvendelse for denne Betragtning. Saaavidt jeg mindes, er Deltagelsen i de omhandlede Valg sunken ned til et næsten ubegribeligt Minimum. Om det nu slet ikke skulde have anden Betydning at faae en saadan Forandring som foreslaaet indført end den at vække Liv og Interesse for Valgene, vil jeg ansæ allerebe dette for at være et stort Gode.

Carlson: Efter det sidste Foredrag vil jeg blot med et Par Ord sige, hvorfor jeg agter at stemme imod Lovforslaget. Jeg finder, at